မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဥပဒေ

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၃၀။)

၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၅ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို **မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဥပဒေ**ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရ မည်-

(က) **မသန်စွမ်းသူ** ဆိုသည်မှာ မွေးရာပါဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ကာယ၊ အမြင်၊ အပြော၊ အကြား၊ အသိဉာဏ်၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်း၊ အာရုံခံစားမှုပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ ချို့ယွင်းအားနည်းချက်များကို ရေရှည်ခံစားနေရသူကို ဆိုသည်။

(ခ) **မသန်စွမ်းမှု** ဆိုသည်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်သဘောထား အမြင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အခြားအတားအဆီးများကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အပြည့်အဝ ပါဝင်လှုပ်ရှားနိုင်မှု မရှိခြင်းကို ဆို သည်။

(ဂ) **မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေး** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေ၌ပါရှိသော မသန်စွမ်းသူများဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆိုသည်။

(ဃ) **ပြန်လည်ထူထောင်ရေး** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများသည် ၎င်းတို့နေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိနိုင်ရေးအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်များ အပြည့်အဝ ပြန်လည်ရရှိရန် ဆေး ပညာ၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အခြားလုပ်ငန်းစဉ်များမှတစ်ဆင့် လေ့ကျင့်ပျိုး ထောင်ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(င) **ခွဲခြားဆက်ဆံမှု** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် အခြားနယ်ပယ် အသီးသီးတွင် အခြားသူများ နည်းတူ အသိအမှတ်ပြုရေးနှင့် သာတူညီမျှရရှိခံစားရေးတို့ကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် ခွဲခြားခြင်း၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ရန် ဘေးဖယ်ချန်လှပ်ထားခြင်းနှင့် ပါဝင်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုကို ကန့်သတ်ထားခြင်းတို့ကို ဆိုသည်။

(စ) **ဆက်သွယ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဘာသာစကားဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း၊ စာဖြင့်ရေးသား ဆက်သွယ်ခြင်း၊ အကူစာဖတ်သူက ဖတ်ပြခြင်း၊ အထိအတွေ့ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ကိုယ်ဟန်အမူအရာပြသခြင်း၊ သင်္ကေတများ ပြသခြင်း၊ အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း သို့မဟုတ် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နားလည်နိုင်သည့် အခြားနည်းလမ်း တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဆ) **ဘာသာစကား** ဆိုရာတွင် နှုတ်ဖြင့်ပြောသော ဘာသာစကား၊ လက်သင်္ကေတပြ ဘာသာစကားနှင့် အခြားသော နှုတ်ထွက်ဘာသာစကား မဟုတ်သည့် ဘာသာစကားပုံစံတို့ ပါဝင်သည်။

(ဇ) **အလုပ်ရှင်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ မသန်စွမ်းသူများကို သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားရန် တာဝန်ရှိသော အစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများ နှင့် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ အလုပ်ရှင် သို့မဟုတ် အလုပ်ရှင်က တာဝန်ပေးသည့် စီမံခန့်ခွဲသူ ကိုဆိုသည်။

(ဈ) **မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက်ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားများ စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ည) **မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စား လှယ်များနှင့် မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များမှ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့် မသန်စွမ်းသူ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းချုပ်ကို ဆိုသည်။

(ဋ) **မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့အစည်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့် အရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားများအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားသော ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဌ) **ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ ပညာရေး လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ပညာသင်ကြားပို့ချသည့် ပုဂ္ဂလိက သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းနှင့် စေတနာ့ ဝန်ထမ်း ပရဟိတပိုင် တက္ကသိုလ်၊ ဒီဂရီကောလိပ်၊ ကောလိပ်၊ သိပ္ပံ သို့မဟုတ် အခြေခံပညာကျောင်းများ ကိုဆိုသည်။

(ဍ) **ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများကို အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းတစ်ခုခု လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးသည့် ပုဂ္ဂလိက၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း နှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပရဟိတပိုင်သင်တန်း သို့မဟုတ် ကျောင်းတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဎ) **ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများကို ဆေးပညာအရ ကိုယ်ကာယ ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ဉာဏ်ရည်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို ပြုစုကုသရေး၊ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့အတွက် ဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်ပေးသော ပုဂ္ဂလိကပိုင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းပိုင် သို့မဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပရဟိတပိုင် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးဌာနနှင့် ကျောင်း တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဏ) **ပိုင်ရှင်** ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်က တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ထားသော ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန် လည်ထူထောင်ရေးဌာန တစ်ခုခု၏ ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် ထိုပိုင်ရှင်က တာဝန်ပေးသည့် စီမံခန့်ခွဲသူကို ဆိုသည်။

(တ) **ရန်ပုံငွေ** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေး၊ လိုအပ်သော အထောက်အကူပြုပစ္စည်း ကိရိယာများ ခွဲဝေဖြည့်ဆည်းရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေး၊ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် အခြားသောအခွင့်အရေးများအတွက် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အကျိုး စီးပွားကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထူထောင်သော မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ဆိုသည်။

(ထ) **ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့အတွက် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(ဒ) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေး ဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။

(ဓ) **အမျိုးသားကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို ဆိုသည်။

(န) **တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ အမျိုးသားကော်မတီက ဖွဲ့စည်းပေးထားသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ ကော်မတီကို ဆိုသည်။

(ပ) **ဦးစီးဌာန** ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။

(ဖ) **မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်း အဖွဲ့များကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရန် အမျိုးသား ကော်မတီက တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ဆိုသည်။

(ဗ) **မှတ်ပုံတင်အရာရှိ** ဆိုသည်မှာ ဝန်ကြီးဌာနက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တို့ တွင် မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးထား သည့် ဦးစီးဌာနမှ အရာရှိကို ဆိုသည်။

(ဘ) **မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူး** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန် များကို တာဝန်အရဖြစ်စေ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းကို သော်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် အစိုးရဝန်ထမ်းမဟုတ်သည့် သင့်လျော်သော နိုင်ငံသားတစ်ဦးဦးကို သော်လည်းကောင်း ဆိုသည်။

(မ) **မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှု အဆင့်အလိုက် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ပေးနိုင်ရေးအတွက် မသန်စွမ်းသူကို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ပြီး အဆင့်သတ်မှတ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ဤဥပဒေအရ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖွဲ့စည်း သည့်အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

(က) နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ မသန်စွမ်းသူများကို ပိုမို၍ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နိုင်ရန်၊

(ခ) ကုလသမဂ္ဂ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပိုမိုထိ ရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(ဂ) နိုင်ငံသားများ ခံစားခွင့်ရှိသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို မသန်စွမ်းသူ အားလုံး တန်းတူညီမျှ အပြည့်အဝ ရရှိစေရန်၊

(ဃ) နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာ စသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် အခြားသူများနှင့်တန်းတူ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပေါင်းစည်းပါဝင်နိုင်ရန်၊

(င) မသန်စွမ်းသူများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ စွမ်းရည်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများကို နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့က အသိအမှတ်ပြုနိုင်ရန်၊

(စ) မသန်စွမ်းသူများ၏ လူနေမှုဘဝ လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မြင့်မားလာစေရန်၊

(ဆ) မသန်စွမ်းသူများအား နယ်ပယ်အားလုံးတွင် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ လျော့နည်း ပပျောက်စေရန်နှင့် ထိုသို့ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ မပြုစေရေးအတွက် ဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရန်၊

(ဇ) မသန်စွမ်းသူများကို နိုင်ထက်စီးနင်းအကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု အမျိုးမျိုးအပါအဝင် အလွဲသုံးခံရမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုများမှ ကာကွယ်ပေးရန်နှင့် မသန်စွမ်းသူ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများကို အထူးကာကွယ်ပေးရန်၊

(ဈ) မိဘမဲ့၊ ခိုကိုးရာမဲ့နှင့် မသန်စွမ်းမှု တစ်ခုထက်ပို၍ ခံစားနေရသော မသန်စွမ်းသူများကို မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက် နိုင်ငံတော်က အထူးစောင့်ရှောက်ကူညီပေးနိုင်ရန်။

အခန်း (၃)

မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည်-

(က) ဤဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် လိုအပ်သည့် လမ်းညွှန်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုများ ပြုလုပ်ရန် ၆၀ ဦးထက် မပိုသော မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရ မည်-

(၁)	ဒုတိယသမ္မတတစ်ဦး	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂)	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁)
(၃)	ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂)
(၄)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

(၅)	သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၆)	မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်မှ ကိုယ်စားလှယ်	အဖွဲ့ဝင်
(၇)	မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် ရွေးချယ်စေလွှတ်သော ကိုယ်စား လှယ်များ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၈)	အစိုးရ မဟုတ်သော လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ ရွေးချယ်ခြင်းခံရ သော ကိုယ်စားလှယ်များ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၉)	စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်များမှ ရွေးချယ်ခြင်းခံရသော ကိုယ်စား လှယ်များ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၁၀)	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
(၁၁)	အတွင်းရေးမှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီကို လိုအပ်ပါက ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

(ဂ) အမျိုးသားကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များမှ ရာထူးအလျောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှအပ ကျန်အမျိုးသားကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များ၏ သက်တမ်းကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ကိုယ်ပိုင်အမည်၊ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်၊ စဉ်ဆက် မပြတ် ဆက်ခံဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်၊ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် တရားစွဲဆိုခြင်းခံနိုင်ခွင့်တို့ ရှိစေရမည်။

၆။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း မဟုတ်သော အမျိုးသားကော်မတီဝင်များသည် ဤဥပဒေအရ အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်သည့် နေ့ရက်များအတွက် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် ချီးမြှင့်ငွေ နှင့် စရိတ်တို့ကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၇။ အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ မသန်စွမ်းသူများ၏ဘဝ တိုးတက်မြင့်မားလာစေရေးနှင့် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင် ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် မူဝါဒနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များ ရေးဆွဲချမှတ်ပြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက် ရယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ချမှတ်ထားသော မူဝါဒနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ စည်ပင်သာ ယာရေးကော်မတီ၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေ သော အဖွဲ့အစည်းနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များ၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားသည့်

စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ သတင်း အချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် နည်းပညာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆောင်ရွက်မှုကို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီအဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာ ဝန်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများကို တစ်ဦးတစ်ယောက်ကဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းများကဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းဌာနများက ဖြစ်စေ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ အလွဲသုံးခြင်း၊ လျစ်လျူ ရှုခြင်းတို့မှ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရန် အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံဖလှယ်ရေးနှင့် နည်းပညာအရင်းအမြစ်များ ရရှိရေးအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ကျောင်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းနှင့် မသန်စွမ်းသူများ၏ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများကို စာရင်းစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း၊

(ဆ) မသန်စွမ်းသူများ အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုများ၊ စနစ်များ၊ ပုံစံများ၊ နည်းပညာ များ၊ အထောက်အပံ့ပစ္စည်းများ၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ်ခြင်းနည်းပညာများကို သုတေသနပြုခြင်း နှင့် တီထွင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊

(ဇ) နားမကြားသူများအတွက် လက်သင်္ကေတပြ ဘာသာစကားကိုလည်းကောင်း၊ မျက်မမြင်များ အတွက် လက်စမ်းစာပေကိုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဈ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ လက်သင်္ကေတပြ ဘာသာစကား၊ စကားပြန်များ၊ ထောက်ပံ့ကူညီရေးနှင့် သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းဆိုင်ရာ နည်းပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးရေးတို့အတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ည) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ရုပ်မြင်သံကြား၊ သတင်းပြန်ကြားရေးအစီအစဉ်များ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(ဋ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ အပြည့် အဝရရှိရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဌ) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာစသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် မသန် စွမ်းသူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဍ) မသန်စွမ်းသူများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များအား ထိရောက်စွာ အကာအ ကွယ်ပေးရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေးအတွက် လိုအပ်သော စီမံချက်များ ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဏ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(တ) ပြည်သူလူထုအတွင်း မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ အသိပညာများ တိုးပွားလာစေရန် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ထ) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများအတွက် ဆောင်ရွက်သော ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးခြင်း၊

(ဒ) မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဓ) မသန်စွမ်းသူများအသင်း ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သော လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း နှင့် ထောက်ပံ့မှုများပေးခြင်း၊

(န) ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှုအထူးသင်တန်းကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနများ ထူထောင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သော လမ်းညွှန်ချက် များ၊ ညွှန်ကြားချက်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့မှုများပေးခြင်း၊

(ပ) ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊

(ဖ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုဖြစ်စေသည့် ဓလေ့ထုံးစံများနှင့် အလေ့အကျင့်များကို ပြုပြင်ရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပြုရာရောက်သည့် ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့် မူဝါဒများ ကို စိစစ်ပြီး လိုအပ်သလို ရုပ်သိမ်းနိုင်ရေး သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင် ရန် ဝန်ကြီးဌာနက တစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဗ) ကျန်းမာရေးအတွက် စမ်းသပ်စစ်ဆေးခနှင့် ကုသစရိတ်များ၊ လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကား၊ စကားပြန်ဝန်ဆောင်စရိတ်၊ ပြည်တွင်းခရီးသွားရာတွင် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရေယာဉ်ခ၊ လေယာဉ်ခ၊ ရထားခနှင့် ခရီးသည်တင်ကားခများကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သက်သာခွင့်ရရှိရန်နှင့် မသန်စွမ်း သူကိုယ်တိုင် အသုံးပြုသည့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများကို အခမဲ့သယ်ယူခွင့်ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက် ရယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဘ) အမျိုးသားကော်မတီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ရုံးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ ဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခြင်း၊

(မ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာပေးအပ်သည့် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၄)

မသန်စွမ်းသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များ တန်းတူညီမျှမှုရှိရေး

၈။ မသန်စွမ်းသူများသည် မွေးရာပါ အခွင့်အရေးများ၊ အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ လုံခြုံမှု၊ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာလေးစားမှုတို့ကို ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

၉။ မသန်စွမ်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ မသန်စွမ်းသူများကို ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် နှိမ့်ချမှုတို့မရှိစေရ။

၁၀။ မသန်စွမ်းသူများ၏ ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို ထိခိုက်နစ်နာစေသော အပြုအမူနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို တားမြစ်သည်။

၁၁။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းမရှိသော မသန်စွမ်းသူများလိုအပ်သည့် အခြေခံစားဝတ်နေရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအဆင့်အလိုက် နိုင်ငံတော်က ထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၁၂။ မသန်စွမ်းသူများသည် လူမျိုး၊ ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ ရာထူးဌာနန္တရ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားမခွဲခြားဘဲ အောက်ပါ အတိုင်း အခွင့်အရေးများ ရရှိစေရမည်-

(က) ဥပဒေအရာတွင် အညီအမျှဖြစ်စေရမည်၊

(ခ) အခြားသူများနှင့် ညီမျှသောအခွင့်အရေးများ ရှိစေရမည်။

၁၃။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အမွေဆက်ခံ ထိန်းသိမ်းရန် အခက်အခဲရှိသော မသန်စွမ်းသူများအတွက် အစီအမံများ ချမှတ်၍ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရမည်။

၁၄။ မသန်စွမ်းသူများသည်-

(က) ပညာသင်ကြားခွင့်၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူ ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မွေးရာပါ အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့် အပါအဝင် လူ့အခွင့် အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို အခြားသူများနည်းတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) တရားဝင်ရရှိသော ငွေကြေးများ၊ ပစ္စည်းများနှင့် အိမ်ရာအဆောက်အအုံများကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ ဆက်ခံခွင့်နှင့် ပြည်သူ့အိုးအိမ်စီမံကိန်းဖြင့် ဆောက်လုပ်သော အိမ်ရာများတွင် နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) တရားစွဲဆိုခွင့်၊ တရားစွဲဆိုမှုကို ခုခံနိုင်ခွင့်နှင့် သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခံနိုင်ခွင့်တို့ရရှိရေးအတွက် တရားရုံးတွင် မသန်စွမ်းဖြစ်မှုအလိုက် လိုအပ်ချက်များကို စီစဉ်ပေးရန် တောင်းဆိုခွင့်ရှိသည်။

(င) မိမိတို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးများအတွက် တရားမကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် ကျသင့် သော ရုံးခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

(စ) အကျဉ်းကျနေစဉ်အတွင်း မသန်စွမ်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ နှိပ်စက်ခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်းများမှ အကာအကွယ်ရရှိပိုင်ခွင့်နှင့် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၅။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာ၌ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးသည့် အစီအစဉ်များ ပါဝင်စေရမည်။

၁၆။ မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်များသည်-

(က) မွေးရာပါ အသက်ရှင်သန်ခွင့်ရှိပြီး ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့် အပါအဝင် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို အခြားသန်စွမ်းသူ ကလေးသူငယ်များနည်းတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ကလေးသူငယ် ဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများအားလုံး သန်စွမ်းသူကလေးများနှင့် တန်းတူခံစားခွင့် ရှိသည်။

(ဂ) ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ် သုံးသပ်နိုင်စွမ်းမရှိသည့် ဉာဏ်ရည်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားအတွက် တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူက ကိုယ်စား စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။

(ဃ) နိုင်ထက်စီးနင်း အကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု အမျိုးမျိုးအပါအဝင် အလွဲသုံးခံရမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုတို့မှ အကာအကွယ် ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်။

၁၇။ မသန်စွမ်းအမျိုးသမီးများသည်-

(က) လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေးစသည့် လူနေမှု အဆင့်အတန်း တိုးတက်မှုတို့အတွက် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်အားလုံးကို အခြားသန်စွမ်းသူ အမျိုးသမီးများနည်းတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တိုင်းတွင် မသန်စွမ်း အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) အမျိုးသမီးများအတွက် ဦးတည်ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်နှင့် အကျိုး ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) နိုင်ထက်စီးနင်း အကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုအမျိုးမျိုး အပါအဝင် အလွဲသုံးခံရမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုတို့မှ အကာအကွယ် ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်။

၁၈။ အမျိုးသားကော်မတီက ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော နားမကြားသူများအတွက် လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကားနှင့် မျက်မမြင်များအတွက် လက်စမ်းစာပေတို့ကို ကျွမ်းကျင်သူက အမှုအခင်း တစ်ရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ တင်ပြလာသောအခါ ၎င်းကျွမ်းကျင်သူ၏ တင်ပြ ချက်ကို သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံရမည်။

၁၉။ ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်းမှုကြောင့် ပြုစဉ်အခါက မိမိ၏ပြုလုပ်မှုသည် မည်သို့သဘောရှိသည်ကို လည်း ကောင်း၊ မတော်မမှန်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကိုလည်းကောင်း မသိနိုင်သော သူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်စေရ။

အခန်း (၅)
မသန်စွမ်းသူများ၏ ပညာရေး

၂၀။ မသန်စွမ်းသူတိုင်းသည်-

(က) အခြားသန်စွမ်းသူများနည်းတူ ပညာသင်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) အစိုးရပိုင်၊ အများပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းပိုင်ကျောင်းများ၊ သင်တန်းများ၊ သိပ္ပံများ၊ ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်များတွင်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်ကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု သင်တန်းကျောင်းများတွင်လည်းကောင်း ပညာသင်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၁။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ မသန်စွမ်းသူများ အခြေခံပညာ အဆင့်မှ တက္ကသိုလ်ပညာအဆင့်အထိ သင်ယူရာတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ၊ နေရာထိုင်ခင်း၊ သွားလာ ဆက်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ ရရှိရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ပေးရမည်။

၂၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် သန်စွမ်းသူများနှင့် ပေါင်းစည်းပညာ သင်ကြားနိုင်သည့် လူတိုင်းအကျုံး ဝင်ပညာရေးစနစ်နှင့် ပညာရေးကောလိပ်များ၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ်များတွင် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့် အရေးများထည့်သွင်း သင်ကြားရန်လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက် သင်ကြားနည်း စနစ်များနှင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ဆက်သွယ်ခြင်းနည်းစနစ်များ သင်ယူနိုင်ရန်လည်းကောင်း ပညာရေးဝန် ကြီးဌာနသို့ ညွှန်ကြားရမည်။

၂၃။ မသန်စွမ်းသူများက ကျောင်းဝင်ခွင့်လျှောက်ထားရာတွင် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်မှတစ်ပါး မသန်စွမ်းမှုကိုအကြောင်းပြု၍ ကျောင်းဝင်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုရ။

၂၄။ မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်တိုင်းသည်-

(က) ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ဘဝတစ်သက်တာသင်ယူမှုများ အပါအဝင် ပညာသင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရမည်။

(ခ) မိမိတို့နေထိုင်ရာ ရပ်ရွာ သို့မဟုတ် အနီးစပ်ဆုံးဒေသရှိ နိုင်ငံတော်က ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများ တွင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသော အခမဲ့ ပညာသင်ယူခွင့်ရှိသည့် အဆင့်အထိ အခြားသူများနည်းတူ သင်ယူခွင့်ရှိသည်။

၂၅။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ကျောင်းပညာမသင်ယူနိုင်သော မသန်စွမ်းသူများအတွက် သီးသန့်ဖွင့်လှစ်သင် ကြားပေးသော အထူးပညာရေးအစီအစဉ်၊ ကျောင်းပြင်ပပညာရေးအစီအစဉ်နှင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းပညာ အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အခန်း (၆)

မသန်စွမ်းသူများ၏ ကျန်းမာရေး

၂၆။ မသန်စွမ်းသူများသည် နိုင်ငံတော်က ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၂၇။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ အောက်ပါလုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) မသန်စွမ်းမှုဖြစ်ပွားခြင်းကို ကာကွယ်သည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုများတွင် မသန်စွမ်းမှုဖြစ်ပွားမှုနှုန်း အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့်ကိုစစ်ဆေးပြီး အကဲဖြတ်သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူ အသင်းမှ ကျွမ်းကျင်သူများဖြင့်လည်းကောင်း မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှု များကို ကျေးလက်ဒေသများအထိ အခမဲ့ သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းသူများကျခံနိုင်သော နှုန်းထားဖြင့် ရရှိနိုင် ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(င) မသန်စွမ်းသူများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး ဆေးပညာအရ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို ပြုစုကုသရေး၊ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊

(စ) အရွယ်ရောက်ပြီး ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်းသည့် အမျိုးသမီးများအတွက် လိုအပ်ချက်အရ မိဘ သို့မဟုတ် လက်ရှိအုပ်ထိန်းသူက ဆန္ဒပြုလျှင် မျိုးဆက်ပွားခြင်းကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မူဝါဒနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း။

အခန်း (၇)
မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာနေထိုင် အသုံးပြုနိုင်ရေး

၂၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် နေရာများတွင် မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာ သွားလာနေထိုင် အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီနှင့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များ၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး အောက်ပါအတိုင်း ညှိနှိုင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) အများပြည်သူသုံး အဆောက်အအုံနှင့် ဆက်စပ်ပတ်ဝန်းကျင်ကို မသန်စွမ်းသူများ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး လုံခြုံပြီး လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ပုံစံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပြုပြင်တည်ဆောက်မှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန် ချက်များချမှတ်ခြင်း၊

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ အထောက်အကူပြုပစ္စည်းကိရိယာများဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်ရေးအတွက် အများပြည်သူ အသုံးပြုသည့်နေရာများတွင် အတားအဆီးများမရှိစေရေးအတွက် ပုံစံများ ရေးဆွဲ တည်ဆောက်ခြင်း၊

(ဂ) အများပြည်သူသုံး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များတွင် မသန်စွမ်းသူများလွယ်ကူစွာ စီးနင်းလိုက်ပါ နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များ စီစဉ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) လမ်းဆုံမီးပွိုင့်များ၊ လူကူးမျဉ်းကျားများနှင့် လမ်းအကွေ့၊ အတက်အဆင်းများတွင် မသန်စွမ်းသူ များအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေသောအမှတ်အသားများ၊ သင်္ကေတများ၊ အသံပေး၍ အချက်ပြသည့် ကိရိယာများနှင့် အခြားလိုအပ်သည်များ တပ်ဆင်ခြင်း၊

(င) အများပြည်သူပိုင် အိမ်ရာ၊ ဆေးရုံနှင့် စာသင်ကျောင်း စသည့် ရုပ်ဝတ္ထုပတ်ဝန်းကျင်များ၊ ဆက်သွယ် ရေး၊ သတင်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် လူထုဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍတို့တွင် မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာ သုံးစွဲနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း။

အခန်း (၈)

မသန်စွမ်းသူများ နိုင်ငံရေးနှင့်ပြည်သူ့ရေးရာနယ်ပယ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေး

၂၉။ ဥပဒေအရ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော မသန်စွမ်းသူတိုင်းသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်အတွက် လျှို့ဝှက် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသည်။

၃၀။ မသန်စွမ်းသူ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက် ခြင်းဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်တွင် ရွေးချယ်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၃၁။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများ ဆန္ဒမဲပေးရာတွင် အဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန် ဆန္ဒမဲပေးရာ၌ အသုံးပြုရမည့် ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ဆန္ဒမဲပေးပုံပေးနည်းများကို မသန်စွမ်းသူများ သိရှိနိုင်ရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒ နယ်မြေအလိုက် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သင့်လျော်သော စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သည့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ဖျော်ဖြေရေးအစီအစဉ် များ၊ အားကစားလေ့ကျင့်မှုနှင့် ပြိုင်ပွဲဝင်ခြင်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် သင့်လျော်သော စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။

အခန်း (၉)

မသန်စွမ်းသူများ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး

၃၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများ လူမှုအသိုက်အဝန်းတွင် အခြားသူများနည်းတူ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူများ၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရေး အတွက်လည်းကောင်း၊ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ပိုင်း၊ ဘာသာစကားဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက်လည်းကောင်း မူဝါဒများ၊ စီမံချက် များနှင့် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရမည်။

(ခ) မိဘမဲ့၊ ခိုကိုးရာမဲ့ မသန်စွမ်းသူများ နေထိုင်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများအား ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များကို ရန်ပုံငွေမှ ပံ့ပိုး ထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၃၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီက ပုဒ်မ ၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ချမှတ်ထားသော မူဝါဒများ၊ စီမံချက်များ၊ အစီအစဉ်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကစေတနာရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင် ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် မသန်စွမ်းသူများကို ဦးစားပေး၍ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး၊ အကာအကွယ်ပေးရေး၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုးအတွက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ပြင်ဆင်ရေးအပါအဝင် ပြန်လည်ထူထောင် ရေးလုပ်ငန်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိစေရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရ မည်။

(ဃ) ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ပိုင်း၊ ဘာသာစကားနှင့် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသော နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများကို ခေတ်မီနည်းပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရမည်။

၃၄။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက စေတနာရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေး နှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ခွဲစိတ်အစားထိုးကုသသည့် ဆေးရုံများ၊ ဆေးခန်းများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးကျောင်းများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ခွဲစိတ်အစားထိုးသည့် ပညာရှင်များ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ လိုအပ်သော ခေတ်မီစက်ကိရိယာများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း။

အခန်း (၁၀)

မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိရေး

၃၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများအတွက် အခြားသူများ နည်းတူ တန်းတူညီမျှ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရေး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရေး၊ အလုပ်ခန့်ထားရာတွင်

ခွဲခြားမှုမရှိရေး၊ အဓမ္မအလုပ်စေခိုင်းမှု တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ အလုပ်လုပ်နိုင် သော စွမ်းရည်အလိုက် လုပ်ခလစာနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်များ တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီရရှိရေး၊ သက်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ သင်ကြားခွင့်ရရှိရေး၊ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရေး၊ လုပ်ငန်းခွင်တွင် လွယ်ကူစွာ ဝင်ထွက် သွားလာလုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ သင့်လျော်သောနေရာထိုင်ခင်း သို့မဟုတ် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရေး နှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့အတွက် မူဝါဒနှင့် စီမံချက်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများ၏ အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းအတွက် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်း ကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဂ) အောက်ပါ အခွန်အခကင်းလွတ်ခွင့်၊ သက်သာခွင့်နှင့် ပစ္စည်းများတင်သွင်းခွင့် ရရှိရေးအတွက် တည်ဆဲအခွန်ဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း တင်ပြဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင် ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်ပေးရမည်-

(၁) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြည်ပမှ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သည့် ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်းများအပေါ် အခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်များ ရရှိစေရန်၊

(၂) စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်အတွက် မဟုတ်ဘဲ မသန်စွမ်းသူများ အသုံးပြုရန် ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးပစ္စည်းကိရိယာများ၊ ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ ဆေးဝါးများ၊ ဆေးကုသရေးပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပစ္စည်း များ တင်သွင်းခွင့်၊ အခွန်အခကင်းလွတ်ခွင့်များ ရရှိစေရန်၊

(၃) မသန်စွမ်းသူများနှင့် မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များမှ မသန်စွမ်းသူများ အသုံးပြုရန် ထုတ်လုပ် သော ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် အခွန်အခကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိစေရန်၊

(၄) မသန်စွမ်းသူများကို အလုပ်အကိုင်ခန့်ထားပေးသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထားအရေအတွက်ထက်ပို၍ မသန်စွမ်း သူများကို အလုပ်ခန့်ထားပေးပါက ပို၍ခန့်ထားသော မသန်စွမ်းသူဦးရေအလိုက် အခွန်လျှော့ပေါ့ခွင့် ရရှိစေရန်၊

(၅) မသန်စွမ်းသူများကိုယ်တိုင် တည်ထောင်ထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ယင်းတို့ကိုယ်တိုင်ထုတ် လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်များ ရရှိစေရန်။

၃၆။ အလုပ်ရှင်သည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သော မူဝါဒနှင့် စီမံချက်များကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် အလုပ်အကိုင်အမျိုးအစားအလိုက် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိသော မသန်စွမ်း သူများကို သင့်လျော်သောအလုပ်တွင် အမျိုးသားကော်မတီမှ သတ်မှတ်ပေးသော ဝေပုံကျ နှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း ခန့်ထားရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမားရှာဖွေရေးရုံးများတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူများကို ရွေးချယ်ခန့်ထားရမည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများအား အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိမှုအပေါ် မူတည်၍ လူတွေ့စစ်ဆေးခန့်ထားရေး၊ လုပ်ခလစာနှင့် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများ တန်းတူခံစားခွင့်ရှိရေး၊ ရာထူးတိုး မြှင့်ရေး၊ အလုပ်ခွင်တည်မြဲရေး၊ အခမဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားခွင့် ရရှိရေး အပါအဝင် မသန်စွမ်းသူများနှင့် သင့်လျော်သည့် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(င) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားခြင်း မပြုနိုင်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ခန့်ထားရန် အခြေအနေမပေးလျှင် သို့မဟုတ် အခွင့်အလမ်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသို့ သတ်မှတ်ထားသော ငွေပမာဏကို ဝေပုံကျနှုန်း ထား အရေအတွက်အတိုင်း ပေးသွင်းရမည်။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အလုပ်ခန့်အပ်ထားသော မသန်စွမ်းအလုပ်သမား သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းဦးရေစာရင်းကိုလည်းကောင်း၊ အလုပ်ခန့်ထားရန်ရှိသော လစ်လပ်သည့် အလုပ်အကိုင်စာရင်းကိုလည်း ကောင်းဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမားရှာဖွေရေးရုံးများသို့ ပေးပို့ရမည်။

အခန်း (၁၁)

မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၃၇။ မသန်စွမ်းသူများသည် ဤဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို ရရှိခံစားနိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒ အလျောက် မသန်စွမ်းသူဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်လျှောက် ထားနိုင်သည်။

၃၈။ ဝန်ကြီးဌာနသည်-

(က) ဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ အလိုက် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိများကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိများအဖြစ် တာဝန်ပေးရမည်။

၃၉။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ-

(က) မသန်စွမ်းသူများအားလုံး ၎င်းတို့၏အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရရှိစေရေးအတွက် စာရင်းဇယား များပြုစုခြင်း၊ သုတေသနပြုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကြီးကြပ်ဆောင် ရွက်ရမည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ကာကွယ်နိုင်ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကလက်ခံထားသည့် စံနှုန်းများ၊ ကျင့်ဝတ်များ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့က ဆေးစစ် ဆေးခြင်းတို့ကို လွယ်ကူအဆင်ပြေအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့ထံတွင် ဆေးစစ် ဆေးမှုခံယူရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဆေးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆေးထောက်ခံချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း တို့ကို အခမဲ့စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၄၀။ မသန်စွမ်းသူများသည် မိမိဆန္ဒအလျောက် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် သို့မဟုတ် မှတ်ပုံ တင်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူက မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန်အတွက် မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ် ရေးမှူးထံသို့ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မိဘအုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်ချက် များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၄၁။ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၀ အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆေးထောက်ခံချက် လက်မှတ်ထုတ်ပေးမည့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့ထံတွင် ဆေးစစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက် ပေးရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့ကထုတ်ပေးသော ဆေးထောက်ခံ ချက်လက်မှတ်နှင့်အတူ လျှောက်ထားချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသို့ တင်ပြရမည်။

၄၂။ သက်ဆိုင်ရာမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တင်ပြလျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူက မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားလာ သည့်အခါ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက်ရယူ၍ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးပြီး သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ မှတ်တမ်းတင်ရန် စာရင်းပေးပို့ရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူ၏ မသန်စွမ်းမှုအဆင့်ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် သတ်မှတ်ထား သောမသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်ခြင်းတွေ့ရှိသည့်အခါ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ် သည့်အဖွဲ့၏မှတ်ချက်တို့နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၄၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တင်ပြသော လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား သက်သေခံ လက်မှတ်ထုတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် သတ် မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်တော့ကြောင်း တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများကို မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှု အဆင့်ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှု အင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်ခြင်း တို့အတွက် စာရင်းများအား မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ထံသို့ တင် ပြစေရမည်။

အခန်း (၁၂)

မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၄၄။ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များနှင့် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများ သည် ဤဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများ၊ လိုအပ်သောနည်းပညာများ၊ ကူညီပံ့ပိုးမှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်မှုများရရှိရေးအတွက် ၎င်းတို့၏ဆန္ဒအလျောက် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်လျှောက် ထားနိုင်သည်။

၄၅။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များမှ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သည့် မသန်စွမ်းသူကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်ကို ဖွဲ့စည်းပြီး အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ညှိနှိုင်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ရမည်။

၄၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အလို့ငှာ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေးအတွက် မြန်မာ နိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၇။ မသန်စွမ်းသူ အမျိုးအစားအလိုက်ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းသူအမျိုးအစားများစုပေါင်း၍ဖြစ်စေ သက်ဆိုင် ရာမသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုကို မှတ်ပုံတင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည် နယ်မသန်စွမ်းသူအသင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၄၈။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် ပုဒ်မ ၄၇ အရ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက် ကိုစိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် အမျိုးသားကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၄၉။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၈ အရ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်၏ တင်ပြချက်များကို စိစစ်ပြီး အသင်းအဖွဲ့ ၏ မှတ်ပုံတင်ခွင့်သက်တမ်းနှင့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံ တင်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသော မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ကို သတ်မှတ်ထားသော မှတ်ပုံတင်ခ ပေးသွင်းစေ၍ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည်။

၅၀။ ဤဥပဒေ အာဏာမတည်မီက အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေအရ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုရေးကြီးကြပ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုသည် အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ရန် ဤဥပဒေအာဏာတည်ပြီးနောက် ရက်ပေါင်း ၁၈၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မသန်စွမ်းသူများ အသင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာ နိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၅၁။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် ပုဒ်မ ၅၀ အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ အမျိုးသားကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၅၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၅၁ အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း၊ မှတ်ပုံတင် ရန်ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းတို့ကို ပုဒ်မ ၄၉ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၃။ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုသည်-

(က) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်လိုပါက သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံးရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူများအသင်းမှ တစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်သို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက် သတ်မှတ်ထားသည့် ဒဏ်ကြေးပေးသွင်းပြီး မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပရဟိတ အသင်းအဖွဲ့ ဖြစ်ပါက သတ်မှတ်ထားသည့် ဒဏ်ကြေးပေးသွင်းရန်မလို။

၅၄။ မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် ပုဒ်မ ၅၃ အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး အမျိုးသားကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၅၅။ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုသည်-

(က) သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတစ်ရာကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သော မူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်မှုမရှိစေရ။

(ဂ) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

၅၆။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ တစ်ခုခုက ပုဒ်မ ၅၅ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက ထိုအသင်းအဖွဲ့ကို အောက်ဖော်ပြပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်-

(က) သတိပေးပြီး ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသော ဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်စေခြင်း၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခု၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန် သည့် နည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသောကာလအထိ ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခု၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း (၁၃)

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

၅၇။ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းကို ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနကိုဖြစ်စေ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နေသူ သို့မဟုတ် တည် ထောင်ဖွင့်လှစ်လိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ခွင့်ပြုမိန့် လျှောက်ထားရမည်။

၅၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသည် ပုဒ်မ ၅၇ အရ ခွင့်ပြုမိန့် လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

၅၉။ ဦးစီးဌာနသည်-

(က) ပုဒ်မ ၅၈ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်တို့ကို စိစစ်ပြီး တည်ထောင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တည်ထောင်ခွင့်ပြုပါက ပိုင်ရှင်အား သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေပေးသွင်းစေ ပြီး စည်းကမ်းချက်များနှင့် ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းတို့ကို သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုမိန့်ကို ထုတ်ပေးရမည်။

၆၀။ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးသည် ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူး ကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန တစ်ခုခုကို ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန် သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးမှ တစ်ဆင့် ဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၆၁။ ဦးစီးဌာနသည် ပုဒ်မ ၆၀ အရ လျှောက်ထားချက်ကိုစိစစ်ပြီး သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၆၂။ ပုဒ်မ ၆၁ အရ ခွင့်ပြုပါက သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး သက်တမ်းတိုးမြှင့် ပေးရမည်။

၆၃။ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးသည်-

(က) သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်တစ်စုံတစ်ရာကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သော မူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်မှုမရှိစေရ။

(ဂ) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်ပါ တာဝန်နှင့် တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းမပြုရ။

၆၄။ ဦးစီးဌာနသည် ဤဥပဒေအရ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ ပိုင်ရှင်က ပုဒ်မ ၆၃ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက ထိုပိုင်ရှင်ကို အောက်ဖော်ပြပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ် ရပ် ချမှတ်နိုင်သည်-

(က) သတိပေးပြီး သတ်မှတ်ထားသော ဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်စေခြင်း၊

(ခ) ခွင့်ပြုမိန့်ကို ကာလသတ်မှတ်၍ ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(ဂ) ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း (၁၄)
အယူခံခြင်း

၆၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ပုဒ်မ ၄၃ အရ မသန်စွမ်းသူများအား မှတ်ပုံတင် ရန်ငြင်းပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်နှင့် အကျုံးမဝင်တော့သဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက် ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ထံသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အယူခံနိုင်သည်။

၆၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် ပုဒ်မ ၆၅ အရ လျှောက်ထားလာသည့် အယူခံအမှုကို စိစစ်ပြီး တိုင်းဒေ သကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၆၇။ အောက်ပါတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ် သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း အမျိုးသားကော်မတီသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အယူခံနိုင်သည်-

(က) မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်က ပုဒ်မ ၆၆ အရ အယူခံမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ခ) ဦးစီးဌာနက ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း နှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနတစ်ခုခုကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်လိုသူအား ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေး ရန် လျှောက်ထားချက်ကို ပုဒ်မ ၅၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ငြင်းပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၆၁ အရ ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ဂ) ဦးစီးဌာနက ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးအား ပုဒ်မ ၆၄ အရ ချမှတ်သည့် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်။

၆၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၆၇ အရ အယူခံမှုကိုစိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ဦးစီးဌာနကဖြစ်စေ ချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၁၅)
ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၆၉။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ဤဥပဒေပါလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေကို အောက်ပါရငွေများဖြင့် ထူထောင်ထားရှိရမည်-

(က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ခွင့်ပြုသည့် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ငွေများ၊

(ခ) ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စေတနာရှင်များ၏ ကူညီပံ့ပိုးငွေများ၊

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ခ၊ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခနှင့် အခြားအခကြေးငွေများ၊

(ဃ) ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှုအထူးသင်တန်းကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ရန် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးခြင်းတို့မှ ရရှိသော အခကြေးငွေများ၊

(င) သတ်မှတ်သောဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း ပုဂ္ဂလိကအလုပ်ရှင်က သင့်လျော်သော အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မသန်စွမ်းသူအား အလုပ်ခန့်ထားခြင်းမပြုသည့်အတွက် ထည့်ဝင်ရသော ငွေများ၊

(စ) ပုဒ်မ ၅၆ နှင့် ပုဒ်မ ၆၄ တို့ပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်အရ ချမှတ်သောဒဏ်ကြေးများ။

၇၀။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ရန်ပုံငွေထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့အတွက် သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရမည်။

၇၁။ ပုဒ်မ ၇၀ အရ ဖွဲ့စည်းသည့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် ရန်ပုံငွေကို ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းစည်း ကမ်းများနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ ပြုရမည့်အပြင် နှစ်စဉ်ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းနှင့် အရအသုံးငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများ ပြုစု၍ အမျိုးသားကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၇၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ရန်ပုံငွေစာရင်းများကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ စစ်ဆေးမှုခံယူ ရမည်။

အခန်း (၁၆)
တားမြစ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၇၃။ မည်သည့်ပိုင်ရှင်မျှ-

(က) ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပြန် လည်ထူထောင်ရေးဌာနများအား ဤဥပဒေအရ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း မပြုရ။

(ခ) စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်အရ ခွင့်ပြုမိန့်ကို ကာလသတ်မှတ်၍ ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုသည့်ကာလအတွင်း အဆိုပါကျောင်း သို့မဟုတ် ဌာနတစ်ခုခုကို ဖွင့်လှစ်ခြင်း မပြုရ။

၇၄။ မည်သူမျှ-

(က) မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဦးက ကျောင်းဝင်ခွင့်လျှောက်ထားချက်ကို အဆိုပါကျောင်း သို့မဟုတ် ဌာန တစ်ခုခုမှ ခိုင်လုံသောအကြောင်းမရှိဘဲ ကျောင်းဝင်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုရ။

(ခ) ကျောင်းဝင်ခွင့်ပြုထားသော မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဦးကို ခိုင်လုံသောအကြောင်းမရှိဘဲ အဆိုပါကျောင်း သို့မဟုတ် ဌာနတစ်ခုခုက ထုတ်ပယ်ခြင်းမပြုရ။

၇၅။ မည်သည့်အလုပ်ရှင်မျှ-

(က) သင့်လျော်သောအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိသော မသန်စွမ်းသူကို သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျ နှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားရန် ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိစေရ။

(ခ) ဤဥပဒေအရ အလုပ်ခန့်ထားသောမသန်စွမ်းသူကို ခိုင်လုံသောအကြောင်းမရှိဘဲ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း၊ အလုပ်မှထုတ်ပယ်ခြင်း၊ ရာထူးချခြင်းနှင့် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ပေးခြင်းမပြုရ။

၇၆။ မည်သည့်အလုပ်ရှင်မျှ-

(က) ခန့်ထားသော အလုပ်သမားနှင့် ဝန်ထမ်းဦးရေစာရင်းကိုလည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံ ကျနှုန်းထား အရေအတွက်အရ အလုပ်ခန့်ထားရန် ကျန်ရှိသော အလုပ်နေရာအရေအတွက်၊ အလုပ် သမားအရည်အချင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် အမျိုးအစားများကိုလည်းကောင်း၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမား ရှာဖွေရေးရုံးများသို့ ပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများနှင့် မသန်စွမ်းသူများကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသူများအား သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အရ အလုပ်ခန့်ထားရေးအတွက် လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင် ကြားပေးခြင်းတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို ယင်းတို့ထံမှ တောင်းခံခြင်း မပြုရ။

(ဂ) ဦးစီးဌာနမှ ဤဥပဒေပါ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းခွင်သို့ လာရောက်စစ်ဆေးခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ ငြင်းဆိုခြင်းမပြုရ။

၇၇။ မည်သူမျှ-

(က) မသန်စွမ်းသူများအား မသန်စွမ်းမှုကိုအကြောင်းပြု၍ သိလျက်နှင့် တမင်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ လျစ် လျူရှုခြင်း၊ နှိမ့်ချခြင်းမပြုရ။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများအား နိုင်ထက်စီးနင်း အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ တလွဲအသုံးပြုခြင်း၊ အဓမ္မအလုပ်ခိုင်းစေ ခြင်းမပြုရ။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများအား တလွဲအသုံးပြု၍ မည်သည့်အကြောင်းနှင့်မျှ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားမရှာရ။

၇၈။ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိသော မည်သည့်မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ဝင်မျှ-

(က) အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သောမူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်မှုမရှိစေရ။

(ခ) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်ပါ တာဝန်နှင့် တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

၇၉။ မည်သည့်ပိုင်ရှင်မဆို ပုဒ်မ ၇၃ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၆ လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၁၀ သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၀။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၇၄ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို ၁ နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၁၅ သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၁။ မည်သည့်အလုပ်ရှင်မဆို-

(က) ပုဒ်မ ၇၅ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၁ နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ်ငါးသိန်းမှ အများဆုံး ကျပ် ၁၅ သိန်း ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၇၆ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထို သူကို ၆ လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ် ၃ သိန်းမှ အများဆုံး ကျပ် ၁၀ သိန်း ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၂။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၇၇ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို ၁ နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၁၅ သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၃။ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော မည်သည့်မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့ဝင်မဆို ပုဒ်မ ၇၈ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၃ လထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၃ သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရ မည်။

အခန်း (၁၇)

အထွေထွေ

၈၄။ ကုလသမဂ္ဂ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် စောင့်ကြည့်ပြီး ကြီးကြပ်နိုင်ရေး တို့အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်ပနိုင်ငံများနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ-

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် ဆက်သွယ်ခြင်းအတွက် ဗဟိုဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီးဌာနအပြင်၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဌာနများကို ဆက်သွယ်ခြင်းအတွက် ဗဟိုဌာနများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၈၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးအတွက် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မသန်စွမ်းသူများနေ့နှင့် မသန်စွမ်းသူများ သီတင်းပတ်တို့ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၈၆။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အမျိုးသားကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးက ဤဥပဒေပါ လုပ်ငန်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေချိန်တွင် ထိုသူကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၈၇။ ဤဥပဒေအရ ပေးအပ်သောလုပ်ငန်းတာဝန်များကို သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း မဟုတ်သော အမျိုးသားကော်မတီအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေး အပ်ခြင်းခံရသည့်အဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအပေါ် တရားမကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း အရေးယူခြင်း မပြုရ။

၈၈။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်သည့် ပြစ်မှုများဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၈၉။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရ မည့် မှတ်ပုံတင်ခ၊ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ၊ ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးခ၊ ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ နှင့် အခြားလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်ခများကိုလည်းကောင်း၊ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းနှင့် ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်း တို့ကိုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားရမည်။

၉၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် မသန်စွမ်းသူကို မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် အဆင့်အလိုက် ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော် သော အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်သည်။

၉၁။ ရန်ပုံငွေအတွက်ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းသူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပရဟိတအဖွဲ့အစည်းများနှင့် မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့များသို့ဖြစ်စေ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်းတို့သည် တည်ဆဲဝင်ငွေခွန် ဥပဒေအရ ဝင်ငွေခွန်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်ရှိသည်။

၉၂။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့သည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကိုလည်းကောင်း၊ ဦးစီးဌာနသည် အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်းကောင်း ထုတ်ပြန် နိုင်သည်။

၉၃။ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီသာလျှင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၉၄။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မသန်မစွမ်းဖြစ်လာသူများ အလုပ်ရရှိရေးအက်ဥပဒေ (၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၃၃။) ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်